

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4089/2022
14.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Стаменић, адвокат из ..., против туженог ХК „Крушик“ АД Ваљево, ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 568/22 од 11.03.2022. године, у седници одржаној 14.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против става првог и другог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 568/22 од 11.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 460/21 од 14.12.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено, као незаконито решење туженог број .. од 28.05.2021. године и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.07.2018. године на пословима Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на послове који одговарају радним способностима и стручној спреми тужиоца. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 568/22 од 11.03.2022. године, ставом првим изреке потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке да се поништи, као незаконито решење туженог број .. од 28.05.2021. године, делу става другог изреке за враћање на рад и ставу трећем изреке и жалба туженог у том делу одбијена је, као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у осталом делу става првог и утврђено да је радни однос тужиоца прерастао са одређеног на неодређено време почев од 09.12.2019. године па надаље, на пословима Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у осталом делу става другог изреке и тужба тужиоца у том делу одбачена, као недозвољена.

Против става првог и другог изреке правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и због битне повреде одредаба парничног поступка.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима ..., на основу Уговора о раду од 06.12.2017. године на одређено време до 31.12.2017. године. Тужиоцу је продужаван уговор о раду на основу више сукцесивно закључених Анекса уговора о раду на одређено време и Анекса уговора о раду због потребе реализације пројеката по уговорима број .., .., .. и .. . Тужилац је непрекидно радио код туженог у периоду од 07.12.2017.године до 31.05.2021.године. Тужилац је послове ... из уговора о раду обављао све време од заснивања радног односа на одређено време, односно три године, пет месеци и двадесет и четири дана. Наведене послове тужилац је обављао и у време када је био ангажован на пројектима. Тужиоцу је решењем туженог од 28.05.2021.године отказан уговор о раду са 31.05.2021.године до када је последњим анексом предвиђено трајање радног односа.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, усвојио тужбени захтев налазећи да је тужиоцу у складу са одредбом члана 37. став 6. Закона о раду радни однос прерастао у радни однос на неодређено време почев од 01.07.2018.године. Код изнетих разлога, првостепени суд је поништио, као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 28.05.2021.године.

Другостепени суд је, прихватајући разлоге првостепеног суда, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у делу којим је поништено решење о отказу уговора о раду, утврђено да је дошло до прерастања радног односа у радни однос на неодређено време и тужилац враћен на рад, а преиначио у односу на датум прерастања радног односа. По налажењу другостепеног суда радни однос тужиоца из одређеног је прерастао у радни однос на неодређено време 09.12.2019.године јер је тада истекло 24 месеца од дана ступања на рад, а тужилац је и после тог датума наставио да ради.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05 ... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1), послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи

од 24 месеца (став 2), ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

Имајући у виду цитиране законске одредбе произлази да се више закључених уговора о раду на одређено време (сукцесивни уговори) имају сматрати једним уговором. Ако запослени ради на пословима (чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба у смислу цитиране одредбе члана 37. став 1. Закона о раду), укупно трајање рада по више уговора не може бити дуже од 24 месеца.

У конкретном случају, тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време и више анекса уговора о раду, за период од три године, пет месеци и двадесет и четири дана почев од 07.12.2017. године (када је ступио на рад по првом уговору о раду на одређено време од 06.12.2017. године) до 31.05.2021. године. У целом том периоду тужилац је обављао исте послове на истом радном месту. Закључивањем више уговора на одређено време тужени је поступао противно одредбама закона којима је регулисан рад на одређено време, чиме је злоупотребио права послодавца. С обзиром на то да је тужилац непрекидно радио три године, пет месеци и двадесет и четири дана на истим пословима, а да је тужени као послодавац злоупотребио права из Закона о раду, произлази закључак да су по истеку 24 месеца настали услови из члана 37. став 6. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, јер је тужилац и након 07.12.2019. године (када је требало да му престане радни однос, с обзиром да је радио 24 месеца непрекидно, на истим пословима), наставио да ради код туженог на основу сагласности послодавца (закључивао је анексе уговора од раду од 06.12.2017. године). Имајући у виду наведено, дошло је до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време почев од 09.12.2019.године, у смислу одредби члана 37. став 1. и 6. Закона о раду. Дакле, како је тужилац са туженим имао закључен уговор о раду и за период након 07.12.2019.године, било је довољно да тужилац ради дуже и један дан од законом предвиђених 24 месеца да би се остварили услови за преображај. Стога је правилно другостепени суд утврдио да је до преображаја дошло 09.12.2019.године. Код изложеног, неосновани су наводи ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Ревизијски наводи да је тужилац заснивао радни однос на одређено време услед повећаног обима посла и реализације пројеката туженог по уговорима, без утицаја су на правилност побијане одлуке. По оцени Врховног суда, наведена оклоност нема значаја зато што је до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време дошло истеком 24 месеца рада тужиоца на истим систематизованим пословима на којима је постојала стална потреба за радом тужиоца, а за супротно, како то правилно закључују нижестепени судови, тужени није пружио доказе.

С обзиром да је тужиоцу радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, то је правилно као незаконито поништено оспорено решење о престанку радног односа због истека рока на који је заснован, јер се преобразени радни однос, сада као радни однос на неодређено време, не може

законито отказати због протекла времена. Код изложеног, правилно су нижестепени судви усвојили и захтев тужиоца за враћање на рад, правилном применом одредбе члана 191 став 1 Закона о раду.

Како се осталим наводима ревизије оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. Закона о парничном поступку, то је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић